

Detta är ett svar från SBU:s Upplysningstjänst 10 maj 2017. SBU:s Upplysningstjänst svarar på avgränsade medicinska frågor. Svaret bygger inte på en systematisk litteraturoversikt utförd av SBU. Därför kan resultaten av litteratursökningen vara ofullständiga. Kvaliteten på ingående studier har inte bedömts. Detta svar har tagits fram av SBU:s kansli och har inte granskats av SBU:s nämnd.

Program som förebygger våld mellan barn, unga eller unga vuxna

Ingen ska behöva bli utsatt för kränkande behandling, mobbning eller våld i skolan eller i öppen verksamhet. Trots detta sker det. Det finns ett flertal program för att förebygga våld i till exempel skolan.

Fråga:

Finns det evidensbaserade program som förebygger våld mellan barn, unga och unga vuxna?

Sammanfattning:

Upplysningstjänsten identifierade fjorton systematiska översikter av studier om våldsprevention, det vill säga att förebygga våld i någon form, bland barn, unga eller unga vuxna. Det är svårt att dra slutsatsen att något program är bättre än ett annat eftersom de program som utvärderas av översiktsförfattarna skiljer sig åt vad gäller exempelvis vad de innehåller (föreläsningar, gruppdiskussioner etc.) och vem som utövar våldet. Tolv av dessa översikter handlar om att förebygga våld i skolan och en i annan typ av öppen verksamhet. En översikt handlade om att förebygga våld och kriminalitet generellt, oavsett verksamhet.

SBU har inte tagit ställning i sakfrågan eftersom vi inte har bedömt de enskilda studiernas kvalitet eller vägt samman resultaten. Här redovisar vi därför endast de enskilda författarnas slutsatser.

Bakgrund

Våld i skolor vid exempelvis mobbning kan inkludera både fysiskt våld men även aggressivt beteende. Kränkande behandling innebär att en persons värdighet kränks. Att bli retad, slagen eller knuffad är exempel på kränkande behandling. Mobbning är också en form av kränkande behandling. Den kränkande behandlingen kan komma både från andra elever, men även lärare och annan skolpersonal kan behandla elever eller kollegor kränkande.

Ett välkänt program som används i Sverige är Olweusprogrammet [1]. Det ingår och utvärderas i översikterna som ingår i SBU:s svar.

Skolverket publicerade år 2011 rapporten ”Utvärdering av metoder mot mobbning” [2] men eftersom det är en primärstudie ingår den inte i det här svaret. Brottsförebyggande rådet publicerade år 2008 rapporten ”Effectiveness of programmes to reduce school bullying” [3]. Författarna publicerade sedan resultaten i en internationell tidskrift. Vi har valt att inkludera den versionen i vårt svar [4].

Avgränsningar

Vi har gjort sökningar i databaserna Pubmed, Social Services Abstracts and Sociological Abstracts, SocINDEX, The Joanna Briggs Institute EBP Database, Embase, Medline och Cochrane Library. I avsnittet ”Litteratursökning” kan du läsa mer om hur vi har sökt. Vi har endast inkluderat systematiska översikter i svaret. Vi har inkluderat studier om mobbning och våld generellt både i skolmiljö samt i annan typ av öppen verksamhet. Dessutom har vi inkluderat våld i relationer mellan ungdomar eller unga vuxna. Vi har däremot inte inkluderat översikter om sekundärprevention, alltså där man försöker förebygga våld där det redan förekommer. Vi har inte heller inkluderat översikter av studier utförda inom hälso- och sjukvård.

Resultat från sökningen

Upplysningstjänstens litteratursökning har totalt genererat 1 378 träffar. Vi har läst alla sammanfattningar. Av dessa har vi bedömt att 70 översiktsartiklar skulle kunna vara relevanta. Dem har vi läst i fulltext. 14 artiklar ingår i svaret. De artiklar som inte ingår i svaret har vi exkluderat på grund av att de inte var relevanta för frågeställningen. En översikt [5] tar upp skolbaserade program för att öka barn och ungdomars välbefinnande samt positiv utveckling. Detta kan i ett längre perspektiv påverka våldsutövande i skolmiljö, men är ändå inte direkt relevant för svaret. Vi beskriver där inte översikten vidare. Observera att vi inte bedömde kvaliteten på varken översikterna eller de inkluderade studierna. Det är därför möjligt att flera av studierna kan ha lägre kvalitet än vad SBU inkluderar i sina ordinarie utvärderingar.

Systematiska översikter

Upplysningstjänsten har identifierat fjorton systematiska översikter som handlar om att förebygga olika aspekter av våld bland barn, unga och unga vuxna. Tolv av dessa översikter handlar om att förebygga våld i skolan, en i annan typ av öppen verksamhet och en om att förebygga våld och kriminalitet generellt oavsett verksamhet.

Generellt skiljer sig de program som översiktsförfattarna har utvärderat på flera punkter. De innehåller bland annat olika saker, leds av olika personer och pågår under olika lång tid. Studierna i översikterna skiljer sig också åt, till exempel i uppföljningstid och med vilka instrument författarna har utvärderat effekten av programmen. Majoriteten av studierna är utförda i USA vilket påverkar resultatens generaliserbarhet till svenska förhållanden.

Mobbning i skolmiljö

Sex systematiska översikter handlar om att förebygga mobbning i skolan (Tabell 1).

I översikten av Vreeman och medförfattare som publicerades år 2007 anser författarna att vissa interventioner kan vara effektiva, men vissa kan till och med vara skadliga. Dessutom drar författarna slutsatsen att det är viktigt att hela skolan är involverad i programmet.

Översikten av Evans och medförfattare [6] inkluderar studier mellan år 2009 och 2013. Den bygger vidare på översikten av Farrington och Ttofi [4] som publicerades år 2009 och är mycket omfattande. Där identifierar författarna vissa komponenter som de menar kan vara effektiva för att förebygga mobbning. Zych och medförfattare baserar sina slutsatser till största del på studier av Farrington och Ttofi i sin översikt från 2015 [7]. De menar att effekterna av interventionerna är små och varierar beroende på vilka komponenter som ingår. De menar ändå att det är nödvändigt att sätta in programmen trots små effekter och bristfälliga metoder för att studera dem, eftersom konsekvenserna för de som drabbas av mobbning är så pass stora.

I sin översikt från 2015 [8] undersöker Langford och medförfattare effekten av holistiska program för att stödja elevers hälsa och skolprestation. De drar slutsatsen att effekterna av programmen är små men potentiellt viktiga på populationsnivå. Enligt de ingående översikterna ser man att programmen har en liten effekt på den som blir mobbad men ingen effekt på att mobba eller vara våldsam mot andra. Författarna påpekar även stora metodologiska problem i studierna. Shackleton och medförfattare tar upp flera översikter i sin egen översikt från 2016 [9]. De baserar till största delen sina slutsatser på översikten av Langford och medförfattare. De drar slutsatsen att skolbaserade program med flera komponenter är effektiva för att förebygga mobbning.

Våld bland unga som dejtar i skolmiljö

Upplysningstjänsten identifierade tre systematiska översikter som utvärderar program för att minska våld mellan unga och unga vuxna som dejtar eller har romantiska relationer i skolan (Tabell 1). I översikten av de la Rue och medförfattare [10] undersöks olika skolbaserade program med syfte att minska våld mellan unga i nära relationer, och att ändra attityder till våld i nära relationer. De Koker och medförfattare [11] inkluderar i sin översikt endast program som ska minska våld. Även Fellmeth och medförfattare [12] undersöker våld i nära relationer mellan unga och unga vuxna. I alla översikter drar författarna bland annat slutsatsen att mer forskning behövs.

Våld och aggressivt beteende i skolmiljö

Både Park-Higgerson och medförfattare (2008) [13] och Hahn och medförfattare (2007) [14] undersöker program för att minska våld och aggressivt beteende generellt i skolmiljö (Tabell 1). De kommer dock till olika slutsatser.

Översikten av Steffgen och medförfattare från år 2013 [15] visar på ett eventuellt samband mellan skolklimat och våld i skolan (Tabell 1).

Våld i annan typ av verksamhet

Upplysningstjänsten identifierade också en översikt om att förebygga våld i annan typ av öppen verksamhet. Översikten är gjord av Melendez-Torres och medförfattare från år 2016 [16] och undersöker vilken effekt PYD- interventioner (positive youth development) har på våld i öppen verksamhet utanför skoltid (Tabell 1). Författarna drar slutsatsen att det är oklart om PYD-interventioner kan ha någon effekt på våld bland unga.

Våld och kriminalitet generellt

Upplysningstjänsten identifierade också en översikt som handlar om att förebygga våld och kriminalitet generellt oavsett verksamhet. Översikten är gjord av Atienzo och medförfattare år 2016 [17] och undersöker effekten av primär och sekundär prevention av våld och kriminalitet i Latinamerika. Författarna drar slutsatsen att de flesta av programmen ledde till att våld eller kriminalitet minskade men att evidensläget fortfarande är begränsat eftersom det rör sig om få studier och oftast icke-experimentella studiedesigner.

Tabell 1. Systematiska översikter

Inkluderade studier	Population	Geografi
Melendez-Torres och medförfattare 2016		
Randomiserade studier (n=3)	PYD-interventioner (positive youth development), våld i öppen verksamhet utanför skoltid	Rapporteras inte
<p>Författarnas slutsatser:</p> <p>”Our meta-analyses do not offer evidence of PYD interventions in general having effects of public health significance in reducing violence among young people. Evaluations did not consistently report theories of change or implementation fidelity, so it is unclear if our meta-analyses provide evidence that the PYD theory of change is ineffective in reducing violence among young people.”</p>		
Shackleton och medförfattare 2016		
Översikter (totalt n=22) varav 6 med utfall av mobbning eller våld De originalstudier som ingår i översikterna hade kontrollgrupper men var inte alltid randomiserade (exakt antal studier är oklart; för mobbning n>50, för våld n>14)	Skolbaserade program med flera komponenter för att förebygga mobbning, våld, användning av alkohol och droger, samt tonårsgraviditeter	Inte alltid rapporterat I de 17 översikter som rapporterade geografin för studierna så kom de flesta originalstudierna från USA USA (de flesta studierna) EU (n=12) Australien (n=8) Asien (n=8) Sydamerika (n=4) Afrika (n=4) Kanada (n=2)
<p>Författarnas slutsatser:</p> <p>”Our syntheses suggest that multicomponent school-based interventions, for example, including school policy changes, parent involvement, and work with local communities, are effective for [...] preventing bullying [...]. There is little evidence that, on their own, sexual-health clinics, antismoking policies, and various approaches targeting at-risk students are effective.”</p>		
Atienzo och medförfattare 2016		
Studier med blandad design (totalt n=9): - Randomiserad med kontrollgrupp (n=1) - Icke-randomiserad med kontrollgrupp (n=3) - Ingen kontrollgrupp (n=5)	Primär eller sekundär prevention av våld och kriminalitet i Latinamerika	Chile (n=5) Brasilien (n=1) Peru (n=1) El Salvador (n=1) Gränsen mellan Mexiko och USA (n=1)

<p>Författarnas slutsatser:</p> <p>”The findings show that most of the interventions had promising results on the prevention of youth violence, particularly regarding reductions in homicides and on the perception of the presence of violent acts committed by others. While community-based programmes showed more consistency regarding the effectiveness to prevent violence, the evidence comes only from two studies. Overall, the evidence is still limited in terms of quantity and relies mostly on non-experimental designs.”</p>		
<p>Zych och medförfattare 2015</p>		
<p>Översikter (totalt n=66) varav 12 har undersökt interventioner mot våld och mobbning</p>	<p>Mobbning och nät-mobbning Anti-mobbningsprogram Syntetiserar även prevalens av mobbning och dess konsekvenser (inte redovisat här)</p>	<p>Inte rapporterat</p>
<p>Författarnas slutsatser:</p> <p>”The current systematic review shows that programs might be effective in reducing bullying and victimization and that some programs and components work better than others. Unfortunately, the impact of these programs is small and methodologies and evaluations are frequently deficient. [...] it seems that the meta-analyses conducted by Farrington and Ttofi (2009) would yield the most exact results. Even though the impact of the programs is limited, these authors report a decrease in bullying perpetration of about 20–23% and victimization of about 17–20%. Taking into account the devastating consequences of bullying reported in the results of the current review, it seems crucial to conduct these interventions which, given these percentages, could stop this kind of violence for one out of five children involved in the phenomenon.”</p>		
<p>Langford och medförfattare 2015</p>		
<p>Randomiserade studier (totalt n=67) varav 8 med utfall mobbning och 4 med utfall våld</p>	<p>Holistiska interventioner för att stödja hälsa och skolprestation (inom ramverket ”World Health Organization’s Health Promoting Schools (HPS)”)</p>	<p>För våld och mobbning: Europa (n=4) USA (n=5) Australasien (n=3)</p>
<p>Författarnas slutsatser:</p> <p>”We found positive average intervention effects for: [...] being bullied. Intervention effects were generally small. On average across studies, we found [...] no evidence for [...] violence and bullying others [...]. Methodological limitations were identified including reliance on self-reported data, lack of long-term follow-up, and high attrition rates. [...] The effects are small but potentially important at a population level.”</p>		
<p>De La Rue och medförfattare 2014</p>		
<p>Randomiserade studier (n=10) Icke-randomiserade studier (n=11) Kvasiexperimentella studier (n=1) Kvasirandomiserade studier (n=1)</p>	<p>Våld i samband med relationer eller dejtande Skolbaserade program där elever mellan 11 och 18 år deltog</p>	<p>USA (n=22) Kanada (n=1)</p>

<p>Författarnas slutsatser:</p> <p>”The results of this review are tentatively encouraging, but also highlight the need for modifications to programs in order to support schools using time and resources to implement teen dating violence prevention programs. Specifically, programs will need to be refined so that they support behavior change, with future research focusing on program development that explicitly seeks to incorporate skill-building components in an effort to impart behavior change. Additionally, future research should explore the role of bystanders more explicitly, examining how prevention programs may shift the peer culture to be less tolerant of dating violence.”</p>		
<p>De Koker och medförfattare 2014</p>		
<p>Kluster-RCT (n=6, 9 publikationer)</p>	<p>Våld i samband med relationer eller dejtande</p> <p>Program där unga och unga vuxna mellan 11 och 26 år</p>	<p>USA (n=4)</p> <p>Kanada (n=1)</p> <p>Sydafrika (n=1)</p>
<p>Författarnas slutsatser:</p> <p>”In conclusion, we should be mindful of the limitations of existing interventions, and move in the direction of examining the intervention effects on IPV perpetration and victimization among male and female adolescents with and without prior experiences with IPV, taking gender differences into account; violence occurs in a context that is not gender-neutral. Larger, well-conducted, RCTs reflecting the heterogeneity of the study population and minimised exclusion criteria are needed.”</p>		
<p>Evans och medförfattare 2014</p>		
<p>Randomiserade studier (n=18)</p> <p>Kvasiexperimentella studier (n=14)</p> <p>Publicerade mellan juni 2009 och april 2013</p>	<p>Mobbning</p> <p>Skolbaserade program där elever mellan 5 och 15 år deltog</p> <p>Studier om utsatta (n=27)</p> <p>Studier om utövare (n=22)</p>	<p>USA (n=15)</p> <p>Finland (n=7)</p> <p>Kanada (n=3)</p> <p>Australien (n=3)</p> <p>England och Tyskland (n=1)</p> <p>Turkiet (n=1)</p> <p>Kina (n=1)</p> <p>Norge (n=1)</p>
<p>Författarnas slutsatser:</p> <p>”Overall, the findings are mixed. Although effective bullying interventions were identified, up to 45% (i.e., 10 of 22 studies) of the studies showed no program effects on bullying perpetration and 30% (i.e., 8 of 27 studies) showed no program effects in victimization. Of the studies reporting significant effects, compromised measurement reduces the confidence policymakers and others might have that programs are reducing bullying behavior.”</p>		

Steffgen och medförfattare 2013		
Sambandsstudier (n=36)	Samband mellan skolklimat och våld i skolan Elever mellan 5 och 18 år (n=113 778)	USA (n=22) Israel (n=3) Tyskland (n=3) Luxemburg (n=2) Turkiet (n=1) Belgien (n=1) Polen (n=1) Österrike (n=1) Norge (n=1) Kanada (n=1)
<p>Författarnas slutsatser:</p> <p>”The goal of this metaanalysis was to provide evidence for the relationship between school climate and school violence. This review suggests that by modifying the environmental factor of the school, violence behaviors can be reduced. Thus, it is recommended that future prevention program should target both the individual and environmental factors of school violence. Beyond the classical notion that violence perpetrators are the main factors responsible for school violence, the role of the school as an entity should be questioned. Schools’ educational and social functions influence the people’s development, and should, therefore, be a priority in violence prevention programs.”</p>		
Fellmeth och medförfattare 2013		
Inkluderade i översikten (n=38, 41 publikationer) Inkluderade i metaanalys (n=33) RCT (n=18) Kluster-RCT (n=18) Kvasi-RCT (n=2)	Våld i samband med relationer eller dejtande Ungdomar och unga vuxna mellan 12 och 25 år	USA (n=37) Korea (n=1)
<p>Författarnas slutsatser:</p> <p>”There is currently a wide range of interventions based in educational and community settings aimed at the prevention of dating and relationship violence in adolescents and young adults. The studies included in this review showed no evidence that these interventions reduce episodes of violence or improve attitudes, behaviours and skills related to relationship violence. There was evidence of a small increase in knowledge but this result must be interpreted with caution due to high heterogeneity among studies. Most studies had methodological shortcomings, which may have led to overestimation of their effects, especially when cluster randomization was used. Importantly, our results show no evidence of effect, rather than evidence of no effect. Therefore, current interventions should not necessarily be stopped, but rather further research and more methodologically sound studies should be conducted.</p>		

Farrington och Ttofi 2009		
89 publikationer 53 programutvärderingar 44 inkluderas i metaanalys RCT: 14 Före-efter: 17 Övriga kontrollerade: 4 Ålderskohort: 9	Program för att minska mobbing i skolan 1983 till slutet av maj 2009	Rapporteras inte tydligt
<p>Författarnas slutsatser:</p> <p>"Results obtained so far in evaluations of anti-bullying programs are encouraging. The time is ripe to mount a new long-term research strategy on the effectiveness of these programs, based on our findings. The main policy implication of our review is that new anti-bullying programs should be designed and tested based on the key program elements and evaluation components that we have found to be most effective. We recommend that a system of accrediting anti-bullying programs should be developed, supervised by an international body such as the International Observatory on Violence in Schools."</p>		
Park-Higginson och medförfattare 2008		
RCT (n=26)	Våld och aggressivitet i skolan Skolbaserade program där elever mellan 6 och 17 år deltog	Rapporteras inte
<p>Författarnas slutsatser:</p> <p>"This study added to the current knowledge by examining the program characteristics associated with successful school-based violence prevention programs. Five characteristics were identified; however, only single-approach programs were shown to have a mild positive effect on reducing aggressive and violent behavior even when compared to multiple-approach programs. However, several factors may have accounted for these negligible effects."</p>		
Hahn och medförfattare 2007		
Antal studier: 53 Prospektiva studier Retrospektiva studier Före-efterstudier	Våld och aggressivitet i skolan Skolbaserade program där elever upp till 18 år deltog.	Rapporteras inte
<p>Författarnas slutsatser:</p> <p>"According to Community Guide methods, the number of studies in this systematic review overall and the number of studies at each grade level, of adequate quality, consistency of effect, and effect size, provide strong evidence that universal school-based programs are associated with decreases in violence-related outcomes."</p>		

Vreeman och medförfattare 2007		
Randomiserade studier (n=9) Icke-randomiserade studier (n=11) Kohortstudier (n=4) Övrigt (n=1)	Mobbning Skolbaserade program där elever mellan 5 och 18 år deltog	Storbritannien (n=6) USA (n=10) Italien (n=2) Tjeckoslovakien (1) Belgien (n=1) Schweiz (n=1) Australien (n=1) Norge (n=2) Kanada (n=1) Sydafrika (n=1)
Författarnas slutsatser: "In conclusion, fairly consistent evidence suggests that childrens' bullying behavior can be significantly reduced by well-planned interventions. The chance of success is greater if the intervention incorporates a whole-school approach involving multiple disciplines and the whole school community. The school staff's commitment to implementing the intervention also may play a crucial role in its success. The use of curriculum or targeted social skills groups alone less often results in any decrease in bullying and sometimes worsens bullying and victimization. Caution should be exercised in supposing that antibullying interventions invariably produce intended results. This review reveals that not all programs have proved effective. Most reductions in bullying tend to be relatively small and related more to the proportion of children being victimized rather than the proportion engaging in bullying. Additional research to evaluate bullying behaviors and antibullying interventions is clearly needed."		

Pågående systematiska översikter

Upplysningstjänsten har också identifierat två protokoll till pågående systematiska översikter [18,19].

Projektgrupp

Detta svar är sammanställt av Detta svar är sammanställt av Jessica Dagerhamn, Anna Edemo, Nathalie Peira och Jan Liliemark vid SBU.

Litteratursökning

Cohrane Library via Wiley 3 November 2016		
Violence		
	Search terms	Items found
Population:		
1.	violence:ti,ab,kw (Word variations have been searched)	1 473
2.	MeSH descriptor: [Domestic Violence] explode all trees	829
3.	MeSH descriptor: [Battered Women] explode all trees	70
4.	MeSH descriptor: [Spouse Abuse] explode all trees	201
5.	1 OR 2 OR 3 OR 4	1 978
Setting:		
6.	MeSH descriptor: [Social Work] explode all trees	235
7.	MeSH descriptor: [Schools] explode all trees	2 129
8.	"social services":ti,ab,kw or "social work":ti,ab,kw (Word variations have been searched)	699
9.	school*:ti,ab,kw (Word variations have been searched)	17 905
10.	6 OR 7 OR 8 OR 9	19 169
Final	5 AND 10	CDSR/9 DARE/10 HTA/2 EED/1 CENTRAL/269 CRM/3

The search result, usually found at the end of the documentation, forms the list of abstracts

[MeSH] = Term from the Medline controlled vocabulary, including terms found below this term in the MeSH hierarchy

Ti,ab,kw = Title, abstract, or keyword

* = Truncation

“ “ = Citation Marks; searches for an exact phrase

CDSR = Cochrane Database of Systematic Review

DARE = Database Abstracts of Reviews of Effects, “other reviews”

EED = Economic Evaluations

HTA = Health Technology Assessments

CENTRAL = Cochrane Central Register of Controlled Trials, “trials”

CRM = Method Studies

Embase och Medline via embase.com 3 November 2016		
Violence		
	Search terms	Items found
Population:		
11.	'violence'/exp OR violence:ab,ti	125 311
Setting:		
12.	'social care'/exp OR social AND care:ab,ti	173 743
13.	'school'/exp OR 'school':ab,ti	454 578
14.	12 OR 13	618 101
Combined sets		
15.	11 AND 14	12 957
Study types:		
16.	'systematic review'/exp OR systematic:ab,ti OR meta:ab,ti	398 739
Final	15 AND 16	421

/de = Term from the EMTREE controlled vocabulary
 /exp = Includes terms found below this term in the EMTREE hierarchy
 /mj = Major Topic
 :ab = Abstract
 :au = Author
 :ti = Article Title
 :ti:ab = Title or abstract
 * = Truncation
 ' ' = Citation Marks; searches for an exact phrase

The Joanna Briggs Institute EBP Database via Ovid 7 November 2016		
Violence		
	Search terms	Items found
Population:		
17.	violence.mp.	112
18.	abuse.mp	259
Final	17 OR 18	315

The search result, usually found at the end of the documentation, forms the list of abstracts.

.mp = Text, heading word, subject area node, title
 .ab. = Abstract
 .ab,ti. = Abstract or title
 .af. = All fields

- Exp = Term from the Medline controlled vocabulary, including terms found below this term in the MeSH hierarchy
- .sh. = Term from the Medline controlled vocabulary
- .ti. = Title
- / = Term from the Medline controlled vocabulary, but does not include terms found below this term in the MeSH hierarchy
- * = Focus (if found in front of a MeSH-term)
- * or \$ = Truncation (if found at the end of a free text term)

Violence		
	Search terms	Items found
Population:		
19.	DE "BATTERING (Abuse)" OR DE "DATING violence" OR DE "FAMILY violence" OR DE "INTIMATE partner violence" OR DE "MARITAL violence" OR DE "PHYSICAL abuse" OR DE "SCHOOL violence" OR DE "TEENAGERS & violence" OR DE "VIOLENCE against LGBT people" OR DE "VIOLENCE against women" OR DE "VIOLENCE in the community" OR DE "VIOLENCE research" OR DE "VIOLENT adolescents" OR DE "VIOLENT children" OR DE "YOUTH & violence" OR DE "YOUTH violence"	16 226
Intervention:		
20.	DE "COMMUNICATION in social work" OR DE "COMMUNITY organization" OR DE "COMMUNITY services" OR DE "COMMUNITY-based social services" OR DE "EVIDENCE-based social work" OR DE "FAMILY planning services" OR DE "INTERVIEWING in social services" OR DE "MEDICAL social work" OR DE "OUTREACH programs" OR DE "PARAPROFESSIONALS in social services" OR DE "PSYCHIATRIC social work" OR DE "SCHOOL social work" OR DE "SOCIAL services -- Evaluation" OR DE "SOCIAL services utilization" OR DE "TASK-centered social work"	7 078
Final	19 AND 20	128

The search result, usually found at the end of the documentation, forms the list of abstracts

AB = Abstract

AU = Author

DE = Term from the thesaurus

MM = Major Concept

TI = Title

TX = All Text. Performs a keyword search of all the database's searchable fields

ZC = Methodology Index

* = Truncation

“ “ = Citation Marks; searches for an exact phrase

Social Services Abstracts and Sociological Abstracts via ProQuest 24 November 2015		
Violence		
	Search terms	Items found
Final	SU.EXACT("Family Violence") AND SU.EXACT("Social Services")	568

SU.EXACT = Term from the Sociological thesaurus

Pubmed 24 November 2015		
Violence		
	Search terms	Items found
Final	(((((("Violence"[Mesh]) OR violence[Title/Abstract])) AND (((("Social Work"[Mesh]) OR ((social[Title/Abstract]) AND care[Title/Abstract]))) OR "Schools"[Mesh]) OR school[Title/Abstract]))) AND systematic[sb])	236

Referenser

1. <http://www.olweusinternational.no/>.
2. Skolverket. Utvärdering av metoder mot mobbning. 2011.
3. <http://www.bra.se/bra/bra-in-english/home/publications/archive/publications/2008-10-23-effectiveness-of-programmes-to-reduce-school-bullying.html>.
4. Farrington D, Ttofi M. School-Based Programs to Reduce Bullying and Victimization: A Systematic Review. In; 2009.
5. Sancassiani F, Pintus E, Holte A, Paulus P, Moro MF, Cossu G, et al. Enhancing the emotional and social skills of the youth to promote their wellbeing and positive development: A systematic review of universal school-based randomized controlled trials. *Clinical Practice and Epidemiology in Mental Health* 2015;11 Supplement 1:21-40.
6. Evans CBR, Fraser MW, Cotter KL, Author A, University, of North Carolina at Chapel Hill SoSWT-T-K, et al. The effectiveness of school-based bullying prevention programs: A systematic review. *Aggression and Violent Behavior* 2014;19:532-544.
7. Zych I, Ortega-Ruiz R, Del Rey R, Author A, Universidad d, Córdoba CS, et al. Systematic review of theoretical studies on bullying and cyberbullying: Facts, knowledge, prevention, and intervention. *Aggression and Violent Behavior* 2015;23:1-21.
8. Langford R, Bonell C, Jones H, Poulou T, Murphy S, Waters E, et al. The World Health Organization's Health Promoting Schools framework: a Cochrane systematic review and meta-analysis. *BMC public health* 2015;15:130.
9. Shackleton N, Jamal F, Viner RM, Dickson K, Patton G, Bonell C, et al. School-Based Interventions Going beyond Health Education to Promote Adolescent Health: Systematic Review of Reviews. *Journal of Adolescent Health* 2016;58:382-396.

10. De La Rue L, Polanin J, Espelage D, Pigott T. School-Based Interventions to Reduce Dating and Sexual Violence: A Systematic Review. In; 2014.
11. De Koker P, Mathews C, Zuch M, Bastien S, Mason-Jones AJ, Author A, et al. A systematic review of interventions for preventing adolescent intimate partner violence. *Journal of Adolescent Health* 2014;54:3-13.
12. Fellmeth Gracia LT, Heffernan C, Nurse J, Habibula S, Sethi D. Educational and skills-based interventions for preventing relationship and dating violence in adolescents and young adults. In: *Cochrane Database of Systematic Reviews*. John Wiley & Sons, Ltd; 2013.
13. Park-Higgerson HK, Perumean-Chaney SE, Bartolucci AA, Grimley DM, Singh KP, Author A, et al. The evaluation of school-based violence prevention programs: A meta-analysis. *Journal of School Health* 2008;78:465-479.
14. Hahn R, Fuqua-Whitley D, Wethington H, Lowy J, Crosby A, Fullilove M, et al. Effectiveness of Universal School-Based Programs to Prevent Violent and Aggressive Behavior. A Systematic Review. *American Journal of Preventive Medicine* 2007;33:S114-S129.
15. Steffgen G, Recchia S, Viechtbauer W, Author A, University of L, Luxembourg, et al. The link between school climate and violence in school: A meta-analytic review. *Aggression and Violent Behavior* 2013;18:300-309.
16. Melendez-Torres GJ, Dickson K, Fletcher A, Thomas J, Hinds K, Campbell R, et al. Systematic review and meta-analysis of effects of community-delivered positive youth development interventions on violence outcomes. *J Epidemiol Community Health* 2016.
17. Atienzo EE, Baxter SK, Kaltenthaler E. Interventions to prevent youth violence in Latin America: a systematic review. *Int J Public Health* 2016.
18. Gavine A, MacGillivray S, Williams Damien J. Universal community-based social development interventions for preventing community violence by young people 12 to 18 years of age. In: *Cochrane Database of Systematic Reviews*. John Wiley & Sons, Ltd; 2014.
19. Ehiri John E, Hitchcock Laurel I, Ejere Henry OD, Mytton Julie A. Primary prevention interventions for reducing school violence. In: *Cochrane Database of Systematic Reviews*. John Wiley & Sons, Ltd; 2007.